

آیا عزاداری بر امام حسین (ع) بوسیله علمای شیعه باب شده است؟

۱۱ آذر ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۱۵

متأسفانه یکی از شبهات رایج در عصر کنونی این است که شروع عزا برای امامان شیعه و بویژه سیدالشهدا (ع)، از آن زمان بود که علمای شیعه به تدریج، آن را به صورت یک عبادت و سنت در آوردند.

- در جوابی اجمالی می توان بیان داشت اولاً: عزاداری بر امام حسین (ع) از زمان پیامبر اسلام (ص) برپا شده است و این مطلب از طریق شیعه و سنی نقل گردیده. ثانیاً: بعد از شهادت امام حسین (ع) عزاداری آن حضرت توسط اهل بیت (ع) برپا و نخستین عزاداران آن حضرت، اسراء کربلا بودند و مکان عزاداری نیز در کوفه و شام بوده است. در مدینه نیز نخستین فرد عزادار ام سلمه زوجه رسول اکرم (ص) می باشد و شیعیان پیرو و تابع سنت نبوی و ائمه اطهار هستند.

اما در جواب تفصیلی باید گفت که عزاداری بر ابا عبدالله الحسین (ع) و گریه بر مظلومیت آن امام، از زمان کودکی آن حضرت می باشد. شخص نبی اکرم (ص) همواره سعی بر زنده نگه داشتن این مطلب می کردند و همواره بر مظلومیت امام حسین (ع) گریه و دیگران را نیز توصیه می نمودند. حاکم نیشابوری نقل می کند که: «ام فضل دختر حارث می گوید: داخل شدم بر رسول خدا (ص) و گفتم خواب بدی دیدم، حضرت فرمودند خیر است ان شاء الله، پس گفتم خواب دیدم که قطعه ای از بدن شما جدا شد و در دامن من افتاد. حضرت فرمودند: به زودی دخترم فاطمه پسری به دنیا می آورد و تو بزرگ کردن آن را بر عهده می گیری. پس از چند روز خدمت رسول خدا (ص) شرفیاب شدم و آن فرزند را در دامن رسول خدا (ص) گذاشتم پس از مدتی دیدم که چشمان آن حضرت از اشک پر شد و شروع به گریه کردند. گفتم: ای پیامبر خدا (ص) ترا چه می شود؟ فرمودند: جبرئیل بر من نازل شد و به من خبر داد که امت من بعد از من این فرزندم را به قتل می رسانند و سپس مقداری از خاک تربت آن حضرت را که جبرئیل به او داده بود به من دادند».

روایات زیادی وجود دارد و از طریق شیعه و سنی نقل شده است که پیامبر (ص) در خانه عایشه، ام سلمه، فاطمه زهرا (س) و یا حتی در مسجد و میان اصحاب، خود عزای امام حسین (ع) را برپا می کردند. علاوه بر این مطلب، به طرق مختلف از طریق اهل سنت و تشیع نقل شده است که: حضرت علی (ع) چون برای جنگ صفین حرکت نمودند چون به منطقه کربلا رسیدند فرمودند این مکان جای شهداء می باشد که مثل آن ها شهیدی نمی باشد مگر شهدای بدر. نصر بن مزاحم نقل می کند: امام علی (ع) به کربلا رسید به او عرض شد: ای امیر مؤمنان اینجا کربلا است. گفت دارای کرب و بلاء (اندوه و آسیب) سپس با دست خود به جایی اشاره کرد و گفت: اینجا محل فرود آمدن و پیاده شدن ایشان است و به جایی دیگر با دست خود اشاره کرد و گفت: اینجا

جای ریختن خون ایشان است. حافظ ابونعیم در دلائل النبوه و ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه، سیوطی در خصایص الکبری، امام احمد بن حنبل در مسند، این واقعه را به طرق مختلف نقل می کنند.

بعد از شهادت امام حسین(ع) نیز تنها شیعیان کوفه نبودند که بر او عزاداری و نوحه سرایی کردند، بلکه علاوه بر خاندان رسول خدا (ص) که همواره با عزاداری خود سعی می کردند که این قیام را زنده نگاه دارند، مردم شهرهایی که اسیران کربلا بر آن ها داخل می شدند نیز در این عزاداری، آنها را همراهی می کردند، به طوری که عزاداری امام حسین (ع) در مرکز حکومت ظلم و ستم یعنی شام نیز توسط همین اسرا برپا شد. حافظ ترمذی نقل می کند که: «سلمی می گوید: داخل شدم بر ام سلمه (همسر رسول خدا(ص)) در حالی که او گریه می کرد، پس گفتم برای چه گریه می کنی؟ گفت: رسول خدا (ص) را در خواب دیدم در حالی که سر او خاک آلود بود پس گفتم تو را چه می شود ای رسول خدا؟ فرمودند: شاهد قتل حسین بودم. یعقوبی نیز نقل می کند که: «نخستین شیونگر و عزاداری که در مدینه صدا به شیون برداشت، ام سلمه همسر پیامبر(ص) بود».

روایات دال بر گریه کردن و عزادار بودن پیامبر اکرم (ص) و صحابه پیامبر، به تواتر در کتب شیعه و سنی نقل شده است، همچنین عزاداری ائمه اطهار (ع)، برای جدشان ابا عبد الله الحسین(ع)، برای هیچ انسان سلیم القلب قابل انکار نیست، که در این مختصر فقط این جمله پرمعنای امام مهدی (ع) در عزای جدشان امام حسین (ع) را اشاره می کند که فرمودند: «یا جدّاه یا ابا عبدالله لآبکین علیک بدل الدموع دماً؛ ای جدّم؛ ای ابا عبدالله آن قدر برایت گریه می کنم که به جای اشک، خون گریه کنم».

آری اگر مقام و منزلت اهل بیت (ع) را درک کنیم و مظلومیت و غربت آنها را مظلومیت و غربت خود بدانیم، عشق و محبت مان خواه ناخواه ما را عزادار آن عزیزان می نماید. وقتی تاریخ شهادت می دهد که اولین عزاداران بر امام حسین (ع) جد بزرگوارشان پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار بودند و شیعیان و علمای آنها افتخار تبعیت و پیروی از آن عزیزان را دارند، حال چگونه بدون دلیل، عده ای غافل ادعا می کنند که عزاداری توسط علمای شیعه شروع و به صورت سنت در آمده است.

منابع:

۱- حافظ الحاکم نیشابوری، مستدرک الصحیح ج ۳: ۱۷۶.

۲- خوارزمی، مقتل الحسین: ۱۶۲.

۳- حافظ ابونعیم، دلائل النبوه ج ۳: ۲۱۱.

۴- ابن ابی الحدید، شرح نهج البلاغه ج ۱: ۲۷۸.

۵-سیوطی، خصایص الکبری ج ۲: ۱۳۸.

۶-امام احمد بن حنبل، مسند ج ۲: ۶۱.

۷- حافظ ترمذی، جامع الصیصیح، ج ۱۲: ۱۹۳.

۸-یعقوبی، تاریخ یعقوبی ج ۲: ۱۸۲.

منبع: فدس آنلاین

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۳۲۱۴۷/آیا-عزادری-حسین-امام-بوسیلہ-ع-حسین-امام-عزادری-آیا/۳۲۱۴۷>